

Een ondernemende schoolbestuurder

Hij begon in 1969 – na een korte invalbaan en militaire dienst – als docent op de lagere landbouwschool. Nu neemt hij als voorzitter van de centrale directie van het Groen van Prinsterercollege in Barneveld op dezelfde locatie binnenkort afscheid van zijn werkende leven. We overzien de ruim 35 jaar samen met Henk van Doorn.

Een heel werkend leven op één locatie – het is niet veel mensen meer gegeven. In Barneveld blijven betekende voor Henk van Doorn echter allerminst stilstand. Van jongste docent op een school met 85 leerlingen - “toen had je nog op iedere hoek een landbouwschool en een huishoudschool” - naar directievoorzitter van een scholengemeenschap met circa 1.200 leerlingen. Daarnaast heeft hij nog een paar voorzitterschappen. Waaronder dat van de vereniging Buitengewoon Groen, het samenwerkingsverband van scholengemeen-

schappen met een groene vmbo-afdeling.

Een wapenfeit uit zijn vroege carrière is de opzet, begin jaren zeventig, van een nieuwe opleiding diervverzorging en veterinaire ondersteuning met de toenmalige directeur van de landbouwschool en de collega's van de praktijkschool.

Overruled

In 1975 werd de jonge Van Doorn directeur van de Chr. Streekschool voor algemeen vormend en agrarisch

▲ *“Ik dacht ooit: ik heb onderwijs gekozen dat ten dode is opgeschreven. Maar het is opgebloeid en overwon!”*

onderwijs, die inmiddels zo'n 125 leerlingen telde. In 1978 waren dat er 350. Een cruciaal moment was het toen de school eind jaren zeventig aansluiting zocht met de lokale leao. “We werden in de regio een serieuze partner in het onderwijsveld. Toen gedacht: willen we in de toekomst geen kwetsbare school worden, dan moeten we ons op onderwijsvlak breder oriënteren – uitsel van beroepskeuze, meer mogelijkheden binnen de onderwijsorganisatie. Destijds sloot het leao goed aan bij

de landbouwschool - de boer in het veld; de vrouw doet huishouden en administratie.”

In 1980 volgde een fusie met het lhno en werd het Groen van Prinsterercollege een scholengemeenschap met drie soorten voorbereidend beroepsonderwijs.

De fusie betekende dat de school automatisch een OCW-school werd. Op zich niks aan de hand, maar het viel wel in dat de geplande nieuwbouw opnieuw moest worden aangevraagd. En die was inmiddels hard nodig, want de leerlingen zaten verspreid over vijf locaties. De gesprekken over nieuwbouw die gaande waren tussen de lagere en middelbare agrarische school en de praktijkschool werden á la minute stopgezet door het ministerie van landbouw. “Toen dacht ik: waar gaat het nou om?”

Als bestuurder in hart en nieren, had Henk van Doorn de juiste contacten, en wist deze aan te boren. Hij kende minister van onderwijs Deetman nog uit de CHU-tijd. “Ik heb hem gezegd dat het toch van de gekke is dat een politiek besluit het belang van de leerlingen *overruled*.”

Ruimte

Het jaar 1980 markeert het begin van zoniet de eerste, dan toch een van de eerste OCW-scholen met een groene afdeling, en toont meteen de spilfunctie van Van Doorn bij het verdedigen van de positie van die scholen. Dat hij zich in zijn wensen voor zijn school en de andere met een groene afdeling niet heeft laten weerhouden door regeltes, komt door zijn ondernemerschap. “Opa en oma van de ene kant hadden een boerderij; de andere een slagerij. Dus dat zit in de familie. “Niet dat ik de regels heb getreden, maar ik heb altijd de ruimte gezocht.”

De nieuwbouw van het Groen van Prinsterercollege werd uiteindelijk in 1986 gerealiseerd. “Het was wel een paar jaar later – huisvesting vraagt nu eenmaal tijd – maar de politiek heeft ons wel geholpen. En dat nota bene in de Bestek 81-tijd van premier Van Agt die zei: ‘Er is geen geld.’ “

Schets

De scheidend schoolbestuurder schetst de ontwikkelingen van het

landbouwonderwijs die hij heeft meegemaakt. “In de jaren zestig was het opleiden, in echte vakrichtingen, van rundvee-, varkens- en pluimveehouderij tot landbouwmechanisatie. In de jaren zeventig de ‘natuurjaren’, was er behoefte aan breder opgeleide mensen. In de jaren tachtig werd de stap van opleiden naar beroepsoriëntatie gemaakt, er ontstonden verbrede vakrichtingen als dierhouderij, plantenteelt- en verzorging... Door het teruglopen van het aantal boeren hebben toen veel landbouwscholen het besluit moeten nemen om in een aoc of een scholengemeenschap op te gaan. In de jaren negentig ontstonden er zo twaalf aoc’s.”

Van Doorn is van mening dat in de huidige fase onder de leiding van een zeer capabele minister een goede lijn

opvalt is dat op dit moment de aoc’s steeds meer zoeken naar verbreding en dat de keuze van de leerlingen daar minder sterk is. Van de uitstroom bij ons van de sector groen gaan meer leerlingen door naar middelbaar groen onderwijs; terwijl op het groene vmbo veel leerlingen doorstromen in andere richtingen. Dat is ook hun zorg.”

“Of we daardoor ook als voorbeeld worden gezien? De vereniging Buitengewoon Groen heeft sinds eind jaren negentig zitting in het bestuur van de AOC Raad. Ik voel en ik vind dat de manier waarop we daar met elkaar in gesprek zijn goed, positief en motiverend is. We hebben door dat we elkaar nodig hebben. Zij ons vanwege het potentieel aan leerlingen die doorstromen en wij hen qua onderwijsontwikkeling. In de beginjaren – en dat zie je

‘Het gaat niet om het imago van het groene onderwijs, het gaat om goed onderwijs voor de leerling van de toekomst’

wordt neergezet door een coöperatieve vormen van allen die zich bezighouden met groen onderwijs. “Dé manier om je krachtiger op te stellen en efficiënt en goed georganiseerd een vuist te maken. Niet om te zeggen: we zijn béter onderwijs, maar we zijn ánders, we hebben een groene inkleuring. En die is waardevol voor de professional die het als beroep wil uitoefenen of voor degene die het als hobby wil – en die groep neemt toe.”

Keuze

Momenteel zijn er 34 (‘uit m’n hoofd’) OCW-scholen met een groene afdeling, met in totaal circa 2.600 leerlingen groen. In Barneveld zijn dat er zo’n 125-150.

“De leerling komt de scholengemeenschap binnen; proeft, oriënteert, maakt elke zes weken kennis met een andere sector - zorg en welzijn, economie, techniek en zo ook groen. Dat betekent dat ze aan het eind van leerjaar twee een bewuste keus maken. Ze weten: ik ga voor groen. Wat me

soms in de regio’s nog – was de samenwerking minder goed.”

Dat is wat Veerman beoogt met de coöperatie, zegt Henk van Doorn. “En of nou het ministerie van OCW of LNV het bekostigt, dat vind ik niet belangrijk. Wel belangrijk is goed groen onderwijs in de benen houden; blijven gaan voor het programma.”

Hij vertelt dat men in Driebergen bij de start van de kenniscoöperatie wel was vergeten een tafeltje neer te zetten voor Buitengewoon Groen: “Maar dat komt goed.”

Netwerk

Rond 1995 werd Van Doorn voorzitter van het netwerk van scholen met een agrarische tak, dat nu de vereniging Buitengewoon Groen is. “In de jaren negentig bestond dat netwerk binnen het convent van scholengemeenschappen. We zijn kleine afdelingen, daarom is het zo belangrijk dat je elkaar vasthoudt. Netwerkvorming heeft prioriteit.”

In het activiteitenplan van Buitenge- →

woon Groen staan heden ten dage items als internationalisering, examens en basisvorming. Ieder bestuurslid heeft een item als portefeuille. “We stemmen af met wat binnen aoc’s gebeurt, we wonen onderwijsbijeenkomsten bij. Op regionaal niveau loopt die samenwerking niet altijd soepel. Ik zeg: ook de ‘grote’ aoc’s hebben de scholengemeenschappen nodig, want er komt een belangrijk potentieel aan leerlingen vandaan. Niet alleen uit de groene afdelingen, maar ook van andere afdelingen. Sommigen zeggen dan: ‘maar het imago van het groene onderwijs dan!’ Je dient niet je imago, maar je dient het onderwijs voor de leerling van de toekomst.”

“Ik dacht vroeger dat ik onderwijs had gekozen dat ten dode is opgeschreven. Maar het is opgebloeid en overwon. Ik verwacht dat aoc’s meer en meer toegroeien naar het model roc. Als we als geheel voorop blijven lopen – kijk maar competentiegericht leren – maakt het niet uit of er roc of aoc boven de schooldeur staat. In het krachten bundelen gaat het erom dat je het groene onderwijs dient met goede programma’s.”

Stoel

Per 1 augustus verlaat Henk van Doorn het Groen van Prinsterer. Hij blijft op verzoek nog even voorzitter van Buitengewoon Groen. Maar, niet te lang: ‘je moet niet op een stoel blijven zitten omdat-ie je past.’

Hij heeft een uur lang gesproken over de groene afdeling binnen de scholengemeenschap de scholengemeenschappen met groene afdeling tussen de aoc’s. Daarom tot slot de vraag: Zijn de andere sectoren op uw school geen ondergeschoven kindjes? Hij antwoordt grijnzend: “Dat zou je kunnen denken! Nee, ik heb niet het gevoel dat ik een van de onderwijssoorten tekort heb gedaan. Ik heb eerder het gevoel dat ze elkaar hebben kunnen versterken, mede dankzij. “

Marleen Schepers